

Analiza budžetskih prihoda i primanja gradova Novi Pazar, Kraljevo i Čačak

Podaci o budžetskim prihodima i primanjima za tri grada – Novi Pazar, Kraljevo i Čačak – analizirani su uzimajući u obzir dve perspektive:

1. **Analiza po godinama uzimajući 2022. godinu kao baznu (indeksni poeni).**

1. **Poređenje između gradova uzimajući Novi Pazar kao baznu vrednost.**

Analiza je urađena na osnovu Odluka o budžetu koje se mogu pronaći na zvaničnim prezentacijama gradova (<https://www.novipazar.rs/dokumenti#2023> za Novi Pazar, <https://www.kraljevo.rs/dokumenti/budzet/> za Kraljevo i <https://www.cacak.org.rs/253-1-l> za Čačak)

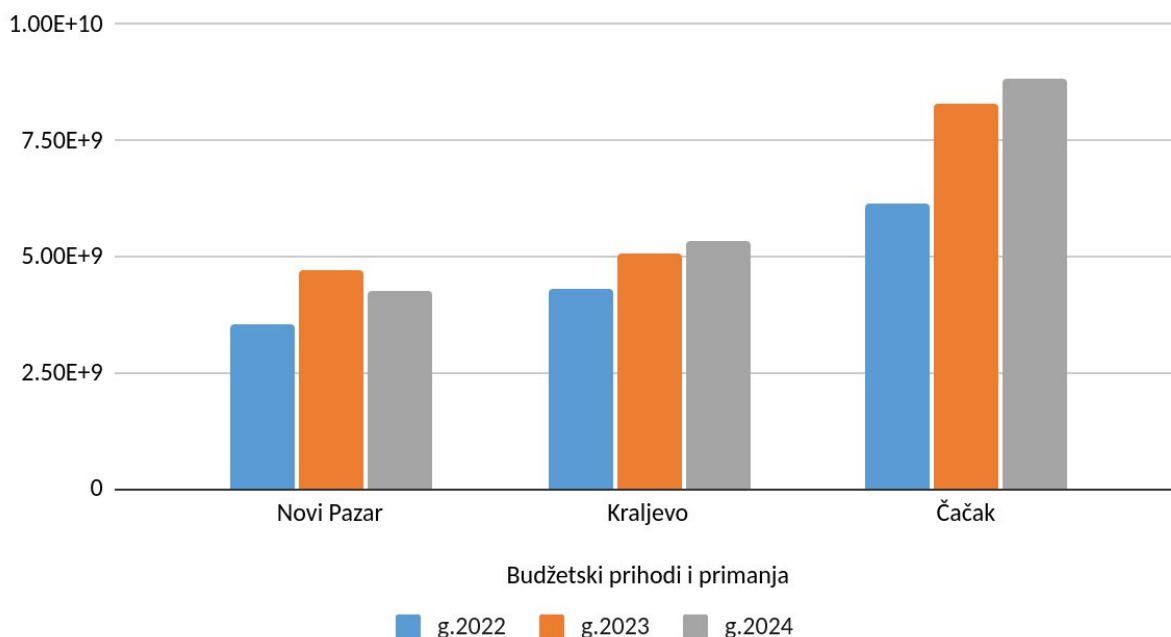
1. Analiza po godinama (indeksni poeni, baza 2022. godina)

Indeksni poeni su izračunati poređenjem prihoda u svakoj narednoj godini sa baznom 2022. godinom.

Tabela 1: Indeksni poeni po gradovima (baza 2022. godina)

Grad	Prihodi 2022	Prihodi 2023	Indeks 2023 (2022=100)	Prihodi 2024	Indeks 2024 (2022=100)
Novi Pazar	3.532.000.000	4.694.500.000	133	4.272.900.000	121
Kraljevo	4.289.917.110	5.064.293.600	118	5.348.546.800	125
Čačak	6.158.384.000	8.300.000.000	135	8.820.000.000	143

Prikaz budžetskih primanja i prihoda po godinama

Zaključci:

- **Novi Pazar:** Budžetski prihodi su porasli za **33% u 2023. godini**, ali su u 2024. smanjeni na **121% u odnosu na 2022. godinu**.
- **Kraljevo:** Prihodi su stabilno rasli, dostigavši **18% porasta u 2023.** i **25% u 2024.** u odnosu na baznu 2022. godinu.
- **Čačak:** Imao je najveći rast prihoda. U 2023. godini porast je iznosio **35%**, dok je u 2024. godini prihod dostigao čak **43% više u odnosu na 2022. godinu**.

2. Analiza po gradovima (Novi Pazar kao baza)

U ovoj analizi prihodi ostalih gradova poređeni su sa budžetskim prihodima Novog Pazara, koristeći ga kao osnovnu vrednost (baza = 100).

Tabela 2: Indeksni poeni po gradovima (baza Novi Pazar)

Godina	Grad	Prihodi (mil. RSD)	Novi Pazar (baza=100)	Indeksni poen (u odnosu na NP)
2022	Novi Pazar	3.532	100	100
	Kraljevo	4.290	100	122
	Čačak	6.158	100	174
2023	Novi Pazar	4.694	100	100
	Kraljevo	5.064	100	108
	Čačak	8.300	100	177
2024	Novi Pazar	4.272	100	100
	Kraljevo	5.348	100	125
	Čačak	8.820	100	206

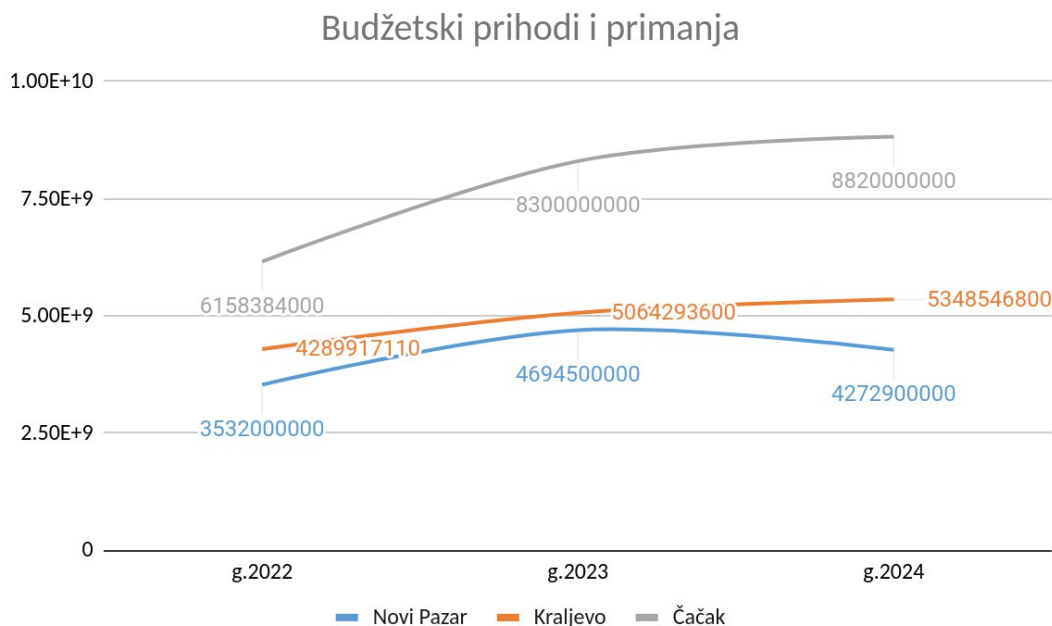
Zaključci:

- U **2022. godini**, budžet Kraljeva je bio **22% veći od Novog Pazara**, dok je budžet Čačka bio skoro **74% veći**.
- U **2023. godini**, iako je Novi Pazar zabeležio značajan rast budžeta, Čačak je zadržao visoku prednost, sa budžetom većim za **77%** u odnosu na Novi Pazar.
- U **2024. godini**, razlika između Novog Pazara i Čačka dodatno raste – budžet Čačka je više nego dvostruko veći (**206% u odnosu na Novi Pazar**).

3. Komparativna analiza između gradova

Tabela 3: Rast prihoda po gradovima (2022-2024, u apsolutnim iznosima)

Grad	Prihodi 2022	Prihodi 2024	Apsolutni rast (2024-2022)	Procentualni rast (%)
Novi Pazar	3.532.000.000	4.272.900.000	740.900.000	21%
Kraljevo	4.289.917.110	5.348.546.800	1.058.629.690	25%
Čačak	6.158.384.000	8.820.000.000	2.661.616.000	43%

Zaključci:

- Čačak je zabeležio najveći apsolutni rast prihoda između 2022. i 2024. godine (2,66 milijardi dinara), sa procentualnim rastom od **43%**.
- Kraljevo je ostvarilo rast od **1,06 milijardi dinara (25%)**, dok je Novi Pazar ostvario rast od **740,9 miliona dinara (21%)**.
- Čačak ima znatno brži rast prihoda u odnosu na Novi Pazar i Kraljevo, što ukazuje na jaču ekonomsku dinamiku i veću osnovu budžeta.

5. Zaključak i preporuke

1. **Novi Pazar:** Iako Novi Pazar beleži rast prihoda u 2023. godini (33% u odnosu na 2022.), prihod u 2024. godini opada za 9% u odnosu na 2023. Ovaj pad zahteva analizu uzroka, kao što su smanjena naplata poreza ili slabija privredna aktivnost.
1. **Kraljevo:** Stabilan rast budžeta (25% od 2022. do 2024.) ukazuje na održiv razvoj, ali zaostaje za dinamikom Čačka.
1. **Čačak:** Najveći apsolutni i relativni rast (43%) pokazuje da ovaj grad ima najdinamičniji ekonomski razvoj i veći potencijal za prihodovanje, zahvaljujući snažnoj privredi ili boljoj fiskalnoj politici.

Preporuke za Novi Pazar:

- Fokusirati se na jačanje lokalne privrede, povećanje investicija i bolju naplatu lokalnih poreza.
- Razmotriti mehanizme za diverzifikaciju budžetskih prihoda kako bi se smanjila zavisnost od sezonskih ili jednokratnih prihoda.